

Rättelse/komplettering

Dom, 2012-09-18

Rättelse, 2012-09-20

Beslutat av: rådmannen Ingemar Taavola

Under rubriken YRKANDEN M.M. första stycket, första raden ska orden olaga hot bytas ut mot olaga tvång.

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Anette Ölmbro
Åklagarmyndigheten
Lokal åklagare i Gällivare

Målsägande

Sekretess
Sekretess

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Bengt Nergård
Advokatfirman Bengt Nergård AB
Box 134
982 21 Gällivare

Tilltalad

Khaled Daryan, 810927-2032
Köpmangatan 22 B Lgh 1002
983 31 Malmberget
Medborgare i Libanon

Offentlig försvarare:
Advokat Karin Mühler
Advokatbyrån Kaiding Kommanditbolag
Box 174
982 22 Gällivare

DOMSLUT

Begångna brott

1. Olaga tvång

2. Sexuellt ofredande

Lagrum

4 kap 4 § 1 st 1 p brottsbalken

6 kap 10 § 2 st brottsbalken

Påföljd m.m.

Villkorlig dom med samhällstjänst 50 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 1 månad ha dömts ut.

Kriminalvården

Frivården Luleå

Skadestånd

Khaled Daryan ska utge skadestånd till målsäganden med 15 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 augusti 2011 till dess betalning sker.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå beträffande uppgifterna om målsäganden och för innehållet i följande handlingar i målet: Aktbilagorna 5-6, 8-11 och 27 (såvitt rör uppgift om målsäganden).
2. Sekretessen ska bestå för samtliga uppgifter i ljud- och bildupptagningar av förhör vid förhandling i målet, utom såvitt de redovisats i offentlig del av denna dom.
3. Sekretess gäller för uppgifterna i målhanteringssystemet Vera i avseenden motsvarande vad som angetts under punkterna 1-2.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Bengt Nergård tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 31 631 kr. Av beloppet avser 25 305 kr arbete och 6 326 kr mervärdesskatt.
 2. Karin Mühler tillerkänns ersättning av allmänna medel med 55 153 kr. Av beloppet avser 42 777 kr arbete, 1 345 kr utlägg och 11 031 kr mervärdesskatt.
 3. Vad som utgått av allmänna medel ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Khaled Daryan ska dömas för *olaga hot* och *sexuellt ofredande* enligt följande gärningsbeskrivning.

Daryan har någon gång i tiden mellan 5-7 augusti 2011 i målsägandens bostad på Hedgården i Gällivare med våld, bestående i att han, mot målsägandens uttalade vilja, tagit tag i henne och slitit, knuffat eller lett henne in på toaletten varigenom han tvingat henne tåla att han därefter onanerat inför henne och ejakulerat på hennes tröja. Gärningen har varit ägnad att kränka målsägandens sexuella integritet.

Lagrum: 4 kap 4 § 1 st och 6 kap 10 § 2 st brottsbalken.

Khaled Daryan har varit frihetsberövad som anhållen under tiden 2011-11-30 till 2011-12-02.

DOMSKÄL

I anledning av åtalet har förhör hållits enligt nedan. Därutöver har åberopats viss skriftlig bevisning.

Målsäganden har vid förhör hos polisen sammanfattningsvis uppgivit följande. Den manlige anställde kom in på hennes rum när hon låg på soffan och sov och satte sig bredvid henne. Sedan ville han ha henne på toaletten och drog henne dit där hon ställdes mot tvättstället. Hon såg mannens penis och sedan fick han utlösning och sperman hamnade på hennes blus. Detta var förvirrande och obehagligt och att det hände just henne på ett äldreboende. Hon har känt stor oro för att mannen ska komma tillbaka till hennes lägenhet igen.

Övriga hörda i målet har uppgivit bland annat följande.

Lis-Marie Ramfjord Wennström: Hon arbetar som undersköterska på Hedgården sedan 1999. Målsäganden bor i egen lägenhet och klarar sig själv ganska bra. Hon behöver lite stöttning eftersom hon är lite glömsk men hon lagar frukost, tvättar, klär på sig och bäddar sängen själv. Hon äter middag i matsalen men lunch och kvällsmål gör hon också själv. När det gäller vissa saker är hon väldigt skärpt och vissa detaljer kan falla bort. Närminnet är dåligt ibland och det beror på vilket humör hon är på. Målsäganden är ofta småledsen på morgonen då hon inte förstår varför hon varit tvungen att flytta hemifrån, varför barnen flyttat henne. Som personal har de vissa rutiner de följer och de går in till alla boende. Målsäganden får personalbesök på morgonen och senare kommer personalen tillbaka för att kontrollera att allt är som det ska. Nästa besök är på eftermiddagen och målsäganden kommer ner till de andra boende mellan besöken. Efter den aktuella händelsen var målsäganden fruktansvärt ledsen när hon kom in till henne. Hon var mer ledsen än vanligt. Målsäganden sa att hon inte visste om hon drömt eller om det hade hänt, att hon blivit våldtagen. Hon upprepade detta hela morgonen och var väldigt ledsen. Hon försökte lyssna för det gick inte att fråga målsäganden då hon var så fruktansvärt ledsen. Hon sa till målsäganden att hon måste ha drömt. Hon berättade till målsägandens stödperson vad målsäganden berättat. När hon sedan träffade målsäganden på eftermiddagen sa hon ingenting mer om det inträffade. Hon har aldrig sett målsäganden reagera så starkt på något någon gång och det var också därför hon själv påverkades starkt av det hon berättade.

Ratree Sriphutthar: Hon är undersköterska på Hedgården och kontaktperson till målsäganden som flyttade in i början av våren 2011. Målsäganden är lite glömsk men vissa saker kommer hon ihåg. Det är lite svårt att säga vad hon kommer ihåg och inte. Saker som hänt långt tillbaka i tiden kommer hon ihåg. Målsäganden sköter sig själv men behöver påminnas lite mer, minnet har blivit sämre. Före den ifrågavarande händelsen hade hon varit ledig och när hon kom tillbaka till jobbet

och träffade målsäganden var hon lite upprörd och berättade att hon inte visste om hon drömt eller om det hade hänt. Hon sa att hon inte trodde att något sådant skulle hända när man flyttade in på ett äldreboende. Eftersom målsäganden var så förfärligt ledsen frågade hon vad som hade hänt. Målsäganden berättade då att hon hade ätit och gått hem och lagt sig i soffan då det kom in en kille henne. De satt i soffan och pratade och sedan tog killen tag i henne och ville göra som kvinnor och karlar ska göra. Hon visste inte om hon skulle tro målsäganden eller inte och ringde till sin chef, Anita Fransson, och berättade vad målsäganden sagt eftersom hon verkade så ledsen. Målsäganden hade aldrig nämnt sådana här saker förut. Hon visade även ett blåmärke på benet. Anita Fransson gick och pratade med målsäganden och hon var med vid samtalet. Målsäganden berättade samma sak för Anita Fransson och att killen drog in henne på toaletten där han fick utlösning på hennes blåa t-shirt. Detta försökte hon tvätta bort. Målsäganden kunde inte säga vilken dag det hade hänt men att det var efter maten då hon gått till sitt rum för att vila. När hon frågade om mannen fick hon till svar att han var lång och ljusare än hon. Hon fick även uppfattningen att han jobbade på Hedgården eftersom han hade nyckel och hade serverat middagen. Målsäganden sa även att hon var rädd att han skulle komma tillbaka eftersom han hade nyckel till hennes rum. Hon förstod vilken tröja målsäganden pratat om när polisen ringde och frågade efter den några dagar senare. Målsäganden verkade rädd och skärrad. Det var inte hennes normala sinnesstämning. Hon jobbar så pass mycket med målsäganden att målsäganden borde ha nämnt det tidigare utifall det inträffat innan hon flyttade till Hedgården.

Lisbeth Blom: Hon höll det första förhöret med målsäganden. Målsäganden verkade tycka att det var oerhört pinsamt och plågsamt att berätta om händelsen men gav ett samlat intryck. Hon bedömde det som självupplevt med tanke på att målsäganden inte ville prata om det eller berätta för sina barn. Hon ansåg sig vara en gammal kvinna som slutat med sådant efter det att hennes man avlidit. Det målsäganden berättade stämde bra överens med vad hon berättat för sin stödperson en vecka tidigare.

Weine Drotz, forensisk generalist på SKL: Spermafläckarna på tröjan var välavgränsade och såg ut som spermafläckar förväntas se ut om de kommer fuktiga på ett plagg och sugts in. Fläckarnas utseende och karaktär var sådana att han bedömde att de varit fuktiga och trängt igenom tyget. De hade en bra avgränsning mot resten av tyget. För detta krävs ett rejält fuktigt sekret. Den tilltalades version av hur sperman hamnat på tröjan är osannolik då resultatet talar starkt för att fläckarna kommit till direkt. Det är inte troligt att det är frågan om en avtorkad utlösning som sedan vidareförmedlats via kontamination via ett annat plagg.

Sven Lundgren: Vid tiden för den ifrågavarande händelsen var han enhetschef på Hedgården. Han fick kännedom om händelsen ett par veckor efter att den inträffat. Han höll sig ganska neutral i frågan då de har rutiner att följa vid misstanke om brott och en anmälan redan hade gjorts till polisen. Som personal har man nycklar till den avdelning man ska jobba på. Nycklarna är unika. Vid den här tidpunkten förvarades medicinskåpsnycklarna i värdeskåpen. Han har reflekterat över att målsäganden inte reagerat när hon träffat män efter händelsen.

Tord Eriksson: Han arbetat som administratör på Hedgården. Han fick kännedom om händelsen via den vikarierande enhetschefen. Målsäganden hade gett signalement på en ljus man som ändå var utländsk. Han tänkte då att signalementet stämde väl på Khaled Daryan. Efter händelsen pratade han och Khaled Daryan på kontoret när målsäganden kom in. Hon verkade nästan ”obrydd” och sa ”hej grabbar” och var som vanligt och pratade med dem båda. Hans kontor ligger mitt i byggnaden och han träffar de boende varje dag. Enligt honom har målsäganden bra dagar och mindre bra dagar. Ibland känner hon igen honom och ibland inte.

Khaled Daryan: Han har träffat målsäganden i sitt arbete men de har inte umgått privat. Han har inte gått över gränsen. Kontakterna med målsäganden har varit trevliga men hon var ofta ledsen för att hennes barn har lämnat henne på

Hedgården. Han har serverat henne mat, pratat med henne, lämnat medicin och vatten till henne. Ibland har hon visat bilder på väggen och de har suttit i soffan och pratat. Han har inte varit på toaletten och gjort någonting med henne. Den dagen det hela skulle ha inträffat tittade han på friidrott på TV och gick sedan in på toaletten bredvid köket där han onanerade och fick utlösning. Han tvättade händerna och torkade bort sperman som kommit på t-shirten, upp mot magen, och byxorna med papper. Efter det hämtade han nycklarna och började dela ut mediciner. Han kom till målsäganden ungefär fem minuter senare. När han gick till henne knackade han på dörren. Målsäganden satt och tittade på TV när han kom in. Han skrev sitt namn i medicinskåpet som finns i lägenheten, hälsade på henne och gick in i köket och hämtade vatten. Målsäganden grät och han satte sig bredvid henne och klappade henne på axeln och tröstade henne. Hon var ledsen över att barnen lämnat henne på Hedgården. När han skulle gå kramade hon honom hårt. Hans sperma kan ha hamnat på hennes kläder då. Efteråt gick han därifrån och sa att hon skulle ringa efter personalen om det var något. Det finns nattpersonal på boendet som tittar till de boende och reagerar om någonting är konstigt. Efter någon dag blev han kallad till sin chef som ville prata med honom. Han fick då veta att de skulle prata med alla killar som jobbade om vad som hade hänt hos målsäganden och hon nämnde ordet våldtäkt. Han ville då prata med målsäganden men fick höra att det inte behövdes eftersom målsäganden bara drömde och hade fantasier. Efter det åkte han på semester. Han blev ledsen när han såg förhöret med målsäganden då han själv har en mormor och aldrig tänkt tanken att göra något konstigt med de gamla.

Tingsrättens bedömning

Ansvar

Målsägandens har vid polisförhör klart uttryckt att hon varit med om den åtalade händelsen. Hon har dock kort tid efter det inträffade berättat för de anställda att hon inte var riktigt säker på om det verkligen hade hänt eller om hon bara hade drömt

om det. Hon har också efteråt träffat Khaled utan ha reagerat något över detta, vilket tyder på att hon kan ha minnesproblem och har svårt att skilja mellan verklighet och dröm. Osäkerheten är så stor i detta fall att det behövs stark stödbevisning för åklagarens gärningspåstående för att det ska anses vara ställt utom rimligt tvivel att Khaled gjort sig skyldig till brott på det sätt som åklagaren påstått.

Den stödbevisning som finns i målet, förutom uppgifter från hörda vittnen, är det åberopade analysresultatet från SKL, vari konstaterats att sperma från Khaled funnits på en målsägandens tillhörig tröja. Detta utgör ett mycket starkt stöd för målsägandens uppgift att Khaled onanerat inför henne och fått utlösning som hamnat på hennes tröja.

Khaled har som förklaring till varför sperma från honom funnits på tröjan påstått att han samma dag onarerat på toaletten på sin arbetsplats och fått en del av sperman på sina byxor och tröja varefter detta sekret fastnat på målsägandens tröja när han kort härefter fått en kram av målsägandens.

Khaled har emellertid också berättat att han torkat sin kläder med papper för att få bort sperman. Enligt Weine Drotz på SKL har spermafläckarna på målsägandens tröja varit väl avskärmade och sett ut som spermafläckar förväntas se ut om de kommit fuktiga på ett plagg och sugits in. För detta krävs enligt Weine Drotz ett rejält fuktigt sekret. Spermafläckarna har enligt hans bedömning varit fuktiga när de trängt igenom tyget. Detta motsäger Khaleds påstående att det varit fråga om avtorkat sekret som sedan vidareförmedlats genom kontamination till ett annat plagg. Vad som också talar mot Khaleds uppgifter är att en del av sekretet hamnat uppe vid halslinningen på målsägandens tröja, då Khaled själv uppgivit att han fått sperman i höjd med magen på sin tröja. Skillnaden i längd mellan de två kan inte anses ha varit så stor att detta skulle förklara varför målsägandens hade sperma strax nedanför halsen på sin tröja. Annan förklaring till detta och spermafläckarna i övrigt kan, mot bakgrund av vad Weine Drotz uppgivit, inte vara än att Khaled, som

målsäganden påstått, onanerat inför henne och ejakulerat på hennes tröja, vilket varit ägnad att kränka målsägandens sexuella integritet. Mot den bakgrunden finns det heller inte någon anledning att betvivla målsägandens uppgift om att hon inte frivilligt följt med Khaled till toaletten utan att hon tvingats dit av Khaled, som slitit eller lett henne till toaletten.

Åtalet för olaga tvång och sexuellt ofredande är således styrkt och ska bifallas.

Påföljd

Khaled har missbrukat sin förtroendeställning och utnyttjat en kvinna på ett äldreboende som haft svårt att värja sig varför *påföljden* inte enbart kan stanna vid böter.

Brottens straffvärde får anses motsvara fängelse i 1-3 månader.

Eftersom Khaled dock inte tidigare straffats för något brott och lever i övrigt under ordnade förhållanden, kan det inte antas att han fortsätter med brottslig verksamhet. Påföljden för honom bör därför bestämmas till villkorlig dom, som för att bli tillräckligt ingripande ska förenas med samhällstjänst.

Skadestånd

Målsäganden har yrkat att tingsrätten förpliktar Khaled Daryan att till henne utge skadestånd med 15 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 7 augusti 2011 tills full betalning sker.

Khaled har bestritt yrkandet men vitsordat 10 000 kr som ett i och för sig skäligt belopp.

Då Khaled funnits skyldig till brott mot målsäganden är han även skadeståndsskyldig mot henne.

Målsägande har varit helt oförberedd på ett angrepp från någon i personalen på ett äldreboende och blivit orolig och rädd för att gärningsmannen kunde återkomma. Med anledning härav och vad som i övrigt framkommit i denna del är det skäligt att tillerkänna henne ersättning för kränkning med 15 000 kr jämte yrkad ränta.

Övrigt

Khaled ska betala föreskriven avgift till brottsofferfonden.

Yrkade ersättningar från målsägandebiträdet och försvararen är skäliga och ska bifallas. Dessa kostnader ska stanna på staten.

Sekretessen i målet ska bestå i enlighet med vad som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga, Dv 400

Överklagande ställt till Hovrätten för Övre Norrland ska ha inkommit till tingsrätten senast den 9 oktober 2012.

Ingemar Taavola

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.